

Єднаймося в Просвіті!

Різниця між українською та російською соборністю полягає в тому, що Україна хоче зібрати під свою ідею те, що у неї насильно відібрали: дух особистісного буття, у той час як російська соборність збирає під свою ідею те, що їй не належить.

Д. СВІТЛИЙ

30 (656)
27 липня
2017 р.

Тижневик «Галицька Просвіта» * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Ірина Галаса * Друк – КП фірма «ЛІК» * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського, 18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (0342) 53-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ «Ідея Банк» МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точністю викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

ЛІТО-2017

Підняття прапора

З неба падав сліпий теплий літній дощ, а на березі Дністра лунала гучна музика. Серед розкинутих же наметів, зібравшись у велике коло десь із півсотні дівчаток і хлопців весело танцювали королівський банс. Інші у наметах просто від-

Для гарного настрою дощ не завада

почивали у пообідній час, обговорювали щойно проведену зустріч з американською волонтеркою Холлі, яка цікавилась життям української молоді, читали книжки, малювали табору газету «Січовики», клопотались біля таборового вогнища, аби увечері було чим розпалити ватру, навколо якої щовечора збираються всі, щоби підбити підсумки дня, виробити план дій на наступний...

– Цьогорічний табір присвячений 101-й річниці битви січових стрільців із москалями на горі Лисоня, – говорить заступ-

ник директора табору (керівник – голова Галицького РО «Просвіта» Віталій Грицюк якраз відбув у справах – авт.), голова Бовшівського просвітянського осередку Степан Мазур. – І гаслом таборування є слова Івана Франка «Нам пора для України жити!». Тому й у відпочинкову програму, окрім усяких ігор, футболу, стадіон, як бачите, недалеко, купання на заплаві Дністра, входять «уроки» з вивчення цієї сторінки боротьби наших попередників, зустрічі з комбатантами УПА й атовцями (одна з них уже відбулася), духовні бесіди і навчання, військово-патріотичні конкурси, змагання. А починаємо день, як належить, з молитви відвідання храму, благо він поруч, руханки...

До слова, літнє просвітянське таборування стає в Галицькому районі традиційним. Двічі до цього воно проходило у с. Темирівці. Цьогоріч вирішили провести у Новому Мартинові, хоч заново довелось вирішувати безліч організаційних питань. А це і визначення та підготовка місця, адже у таборі перебуває майже сотня дітей разом з аніматорами, виховниками, підведення електрики, забезпечення водою, дровами, наметами і їхнє облаштування...

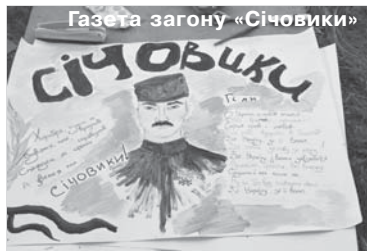
– Нам насамперед усіляко допоміг і допомагає голова сільської громади Михайло Олексійович Крпельницький. Він не лише виділив і підготував місце таборування, а й підвіз дрова, воду, організував харчування у шкільній їдальні, – продовжує Степан Васильович. – А ще ми вдячні за допомогу підприємцям і благодійникам Миколі Кучуку, Степану Куриляку, Вірі Курдидик, Григорію Івасишину, Ярославу Паранюку... Посприяли добрій справі й голова райдержадміністрації Микола Попович, голова Бовшівської сільради

ДЛЯ УКРАЇНИ ВІРНО ЖИЙМО!..

У місцині Під скалою у с. Новий Мартинів Галицького району проходить відпочинковий літній дитячий табір, організований «Просвітою».

Ганна Очкур. Забезпечила нас великими наметами районна служба МНС, долучилась і обласна «Просвіта», передавши нам тенти, книжки з історії України...

Зумисно так детально описуємо ситуацію, щоб зрозуміти, як багато потрібно виконати організаційних справ, залучити людей, аби здійснити задуману

Біля надвечірньої ватри

справу, а особливо добру. А ще ж зібрати дітей, переконати батьків у корисності такого відпочинку для школярів. Цьогоріч,

щоправда, з цим було легше. Адже в районі й околицях просвітянське дитяче таборування вже має добру опінію.

Є серед заїзду і такі, що в таборі вже вдруге, як дев'ятикласниця Ніна Гордійчук із сестрою Анею. Приїхали діти навіть з Калуша. Сподобалось у таборі Наталі Паланець і Вероніці Любінець, Ані Кохан і Марійці Юрик із Бурштина, Мар'яні Досан із Межигірців, Анастасії Кушнірюк з Галича...

Зрештою, кого б ми не запитували, а є тут діти з Дубівців, Залукви, Більшівців, з усіх усюд, усі задоволені перебуванням у таборі. Вони знайшли нових друзів, зрештою, у ньому навіть є така гра – «Подарунок від невідомого друга», набувають нових знань, зміцнюють здоров'я. І на апетит не скаржаться. Тому з ким би не спілкувались, усі хвалили смачну їжу. А її готує шкільний кухар Марія Федішин із помічницями, одна з яких, Мар'яна Мильовська, старанно прибирала кухню по обіді.

– Кухарем працюю вже дванадцять років, – розповіла Марія Степанівна. – І в цей час у нас відпустка, оскільки діти на канікулах. Але

коли попросили попрацювати для табору, погодилась. Від оплати відмовилась, як і мої помічниці, на користь доброї справи...

– На таких засадах працюють і аніматори, себто виховники, – розповів керівник групи і «Молодої Просвіти» Бурштина

В. о. голови обласної «Просвіти» М. Січка дякує кухарям

Олександр Іваскевич. – Ми намагаємось охопити й захопити кожного учасника цікавим, здоровим, духовно насиченим дозвіллям, гаслом якого є «Пора для України жити!». Дітей чекає зустріч із заслуженим лікарем України Євгеном Романишином, який розповість про здоровий спосіб життя, змагання з кросфіту, уроки мужності, святковий концерт Клубу обдарованих дітей ОНД «Просвіта»...

Звичайно, за якийсь тиждень чи трохи більше це не станеться. Але щире зерно, посіяне у добрий ґрунт, таки має дати добрі сходи.

Богдан ВІВЧАР,
Галицький район

ЖИТТЯ ЯК Є

Дому милосердя потрібна допомога

Дітям, які виховуються у «Домі милосердя святого Миколая», потрібні продукти харчування.

Заклик про потреби Дому у мережі «Фейсбук» поширила волонтер Наталя Ткач.

«Друзі, сестрички з Дому милосердя (Крихівці) знову просять про допомогу для діток», – написала Наталя.

Найбільше дітям потрібні овочі (картопля, морква, цибуля, помідори, огірки, капуста) і фрукти. Також потрібні масло, олія, цукор, гречка.

За детальнішою інформацією про потреби вихованців можна звертатися за телефоном – **098-546-10-96 (сестра Марія).**

Єдиний реєстр одержувачів субсидій

Кабінет міністрів України ухвалив рішення до кінця 2017 року створити єдиний реєстр одержувачів субсидій на оплату житлово-комунальних послуг. Він буде в розпорядженні у Мінсоцполітики, заявив прем'єр-міністр Володимир Гройсман. За його словами, це рішення є важливим для верифікації субсидій.

Нагадаємо, раніше повідомлялося, що Уряд має намір завершити підготовку до монетизації субсидій на оплату житлово-комунальних послуг для населення до осені.

«Ми почали зараз збирати дані, щоб до вересня завершити цю роботу й провести монетизацію залишку, так би мовити, економії субсидій для українських громадян», – заявив Гройсман.

Дитячий простір на площі

На площі Міцкевича в Івано-Франківську почали облаштовувати перший дитячий простір. Ані звичайних гойдалок, ані пісочниці тут не буде.

Натомість тут зроблять надсучасну територію з цікавими лавочками, ліхтарями й різноманітними забавами для дітей.

Ідея ця не нова, розповідає голова ГО «Мами Прикарпаття» Мар'яна Вершиніна. Її запозичили з-за кордону ще два роки тому. Щоправда, розпочати роботи вдалося тільки зараз, коли з'явилися необхідні кошти.

Цей проект реалізують у рамках Міжнародного архітектурного конкурсу, який проводиться у 2015 році ГО «Мами Прикарпаття» разом із платформою «Тепле місто».

Все буде прозоро

Відділ звернень виконкому Івано-Франківської міськради з серпня працюватиме у прозорому офісі на першому поверсі адмінбудинку. Про це йшлося на засіданні виконкому Івано-Франківської міської ради.

Також міський голова Івано-Франківська Руслан Марцінків доручив відділу звернень впорядкувати систему першого виконавця на звернення заявників. Адже є звернення, виконавцями яких є кілька структурних підрозділів.

«Приходить до мене людина з трьома відповідями, – дивувався він. – Директор департаменту житлової, комунальної політики та благоустрою Смушак буде клопотати перед депутатами, щоб гроші виділили. УКБ – пише – гроші передбачені, а МІУК пише – грошей нема. Має бути перший виконавець, щоб люди з нас не сміялися».

НОМІНАНТИ

НА МЕДИЧНИЙ «ОСКАР»

Українським лікарям укотре вручатимуть «Орден Святого Пантелеймона» – відзнаку за професійність і милосердя. Серед претендентів – двоє лікарів з Івано-Франківська.

Кандидати на отримання відзнаки за професійність і милосердя «Орден Святого Пантелеймона» у 2017 уже пройшли відбір регіональної та національної експертних рад.

Переможців у п'ятьох номінаціях визначить Поважна рада, до якої увійшли відомі в країні академіки, релігійні діячі, політики. Щоправда, простих хворих серед них немає.

Попередні етапи відбору успішно пройшли двоє медиків з Івано-Франківщини. Це Степан Васильович Лабенський – лікар-травматолог ОКЛ, який представлений у номінації «Найкращий лікар», та Людмила Іванівна Андрішин – завідувачка вищого/консультативного відділення обласного клінічного центру паліативної допомоги у номінації «Новатор в охороні здоров'я». А ще є номінації «Найкращий медик», «Міжнародне співробітництво в охороні здоров'я», «Служіння суспільству».

Імена переможців стануть відомі під час церемонії нагородження, яка відбудеться 9 серпня, в день святого Пантелеймона в Національній філармонії України. Також цього дня відбудеться Богослужіння у Софійському соборі, на якому будуть присутні усі номінанти і гості церемонії нагородження.

Відзнака за професійність і милосердя «Орден Святого Пантелеймона» є громадською, має професійно-фахову спрямованість і присуджується за гуманістичну й благодійну діяльність у галузі охорони здоров'я, яка позитивно впливає на свідомість і духовний розвиток українського народу та держави загалом, спрямована на збереження та зміцнення здоров'я жителів України, виховує толерантне ставлення один до одного й надихає на нові можливості. 2009 року Міністерство охорони здоров'я запровадило в Україні заохочувальну відзнаку «Хрест Пантелеймона Цілітеля». З 2017 р. започаткована громадська відзнака за професійність і милосердя «Орден Святого Пантелеймона».

АГІЙ!

Як ми повідомляли, народний депутат від партії «Рух нових сил» Міхеїла Саакашвілі» Юрій Дерев'янюк на сесії Верховної Ради не голосував за пенсійну реформу, оскільки, за його словами, нею насправді не підвищують пенсії, а обкрадають пенсіонерів у гірській місцевості.

За словами нардепа, те, що написано в законопроекті пенсійної реформи, і те, що люди чувають у виступах народних депутатів і прем'єр-міністра, кардинально відрізняється.

«Коли читаю текст документа і слухаю, що говорять ці люди, складається враження, що хтось тут божевільний. Можна зайти на сайт Верховної Ради й подивитись, що написано у законопроекті. Говорять, що пенсіонери отримуватимуть більше грошей, а там написано, що пенсіонери в гірській місцевості отримуватимуть менше. Раніше в законі було

ПАРТЖИТТЯ

ЯКИЙ СПРОТИВ БЕЗ ШТАБУ

«Рух нових сил» оголосив формування Штабів спільних дій разом з усіма новими анти-олігархічними прозахідними демократичними силами по всій Україні. Вони готуватимуть загальнонаціональну мобілізацію людей до мирного громадського протесту восени.

Про це заявив лідер «Руху нових сил» Міхеїл Саакашвілі у відеозверненні до українців.

«Нам потрібно створити штаби спільних дій. Ці штаби повинні невідкладно зайнятися підготовкою для масової мирної мобілізації на осінь з метою домогтись ухвалення справедливого виборчого закону і повного

перезавантаження Верховної Ради», – закликав Саакашвілі.

Він зауважив, що сьогодні існує дві абсолютно різні України.

«Одна – заробляє на війні, на бідах народу, збагачується. Ви працюєте – вони крадуть. Ви бідуєте – вони журують. Ви отримуєте похоронки – вони отримують валізи з грошиками», – переконаний лідер РНС.

На думку Саакашвілі, друга Україна – це країна ідеалістів, яка працює в постійній надії на краще життя, воює і ледь зводять кінці з кіньями.

Говорячи про парламент, він наголосив, що останні сесії чітко показали: нічого корисного для

який спосіб хочуть отримати голоси за законопроект.

«Чесні люди розповідають, як ця пенсійна реформа відбуватиметься, діють відкрито, випишують усі правила, показують кожному депутату і кожному громадянину України і не створюють цю піар-завісу для того, щоб на «чорне» сказати «біле». Я проти участі в махінаціях, які під собою мають основну мету: скоротити видатки пенсійного фонду. Це є типовою аферою, яка, на превеликий жаль, сьогодні має місце у Верховній Раді. Більшою мірою її запроваджує Уряд, який в останній сесійний день вносить таку важливу реформу без чітких формулювань. В цьому брати участь не можна», – запевнив нардеп.

Н. К.

НИХТО НЕ ЗАБУТИЙ...

ВІДЗНАЧИЛИ ДИВІЗІЙНИКА

Контррозвідник дивізії «Галичина» 92-річний Василь Наконечний отримав відзнаку з нагоди 73-ої річниці героїчного бою під Бродами за мужність і самопожертву, виявлені в боях за територіальну цілісність і суверенітет нашої держави, високий патріотизм, активну громадянську позицію.

Про це йдеться у грамоті міського голови Ігоря Матвійчука, яку вручила керуюча справами виконавчого комітету Калуської міської ради Мар'яна Божена Постолювська.

ПРОГНОЗИ

НЕВТІШНІ ПЕРСПЕКТИВИ
ЯКЩО НЕ ЗУПИНИТИ ДЕПОПУЛЯЦІЮ І ЕМІГРАЦІЮ

через кілька років зрівнятися з найбагатшими країнами світу. Це означає, що у Польщі з'явиться можливість активно просувати різні програми заохочення народжуваності, фінансувати безкоштовні ясла і дитячі садки. Також країна стане приваблювальною для іммігрантів. Розвинена економіка також збільшує можливість компенсувати скорочення робочої сили за рахунок технологій, зокрема роботизації і штучного інтелекту.

Демографічна бомба, на думку польського експерта, не повинна «підірвати» чи ослабити Польщу. Зрештою, необхідного для оновлення поколінь рівня народжуваності на рівні 2,1 дитини на одну жінку немає в жодній країні Європи. Хоч у центральній і східній частинах континенту ця проблема найбільш гостра. Автор зауважує, що сьогодні найбільшою загрозою в регіоні залишається Росія. Але з роками при збереженні нинішньої внутрішньої і зовнішньої політики вона буде слабнути, а не ставати сильнішою. Однак Москва навряд чи ослабне настільки, щоб не мати сили добитися політичного домінування чи навіть територіально поглинути Україну.

«Ситуація в Україні має фатальний вигляд. ООН розмістила її разом із Польщею в групу країн, яким найбільше загрожує

ВЧИТИ ЗМОЛОДУ

ЯК ВИРОСТИТИ ГРОСМЕЙСТЕРА

У дитячих садках Долини дітей навчатимуть гри у шахи.

Спочатку мінімальні знання отримають вихователі дошкільних навчальних закладів, згодом, за згодою батьків, на безкоштовних факультативних заняттях гри у шахи навчатимуть дітей від 4 – 4,5 років, інформує радіо «Хвиля інфо».

У чотирьох долинських ДНЗ вже проведено батьківські збори і ряд майстер-класів для працівників.

Н. К.

Польські ЗМІ активно коментують нові популярні прогнози ООН, з яких вимальовується не дуже райдушна перспектива для Польщі. Але справжня катастрофа насувається на Україну, де демографічна криза в поєднанні з економічним занепадом створюють геополітичну діру, яку хтось заповнить: або Захід, або Росія.

Про це на сторінках «Rzeczpospolita» пише директор відділу стратегії «Warsaw Enterprise Institute» і радник компанії польського оборонпрому Анджей Талага. Він припускає, що українська держава може занепасти ще за нинішнього покоління, що матиме дуже негативні наслідки для Польщі, передає «ZN.UA».

«Варто це мати на увазі, вступаючи з Україною в суперечки, в тому числі історичні. Ми не говоримо з рівним партнером, а з прикутим до ліжка хворим. За двадцять років може виявитися, що більше немає кому доводити нашу моральну правоту у питанні трагедії на Волині й Східній Галичині», – пише автор.

Він зауважує, що за 30 років населення Польщі скоротиться до 32 мільйонів людей, а до кінця нинішнього століття – до 25 мільйонів. При народжуваності на рівні 1,3 дитини на жінку це цілком реальний прогноз. Втім, попри катастрофічну тенденцію, на яку вказали в ООН і з якою погоджується польський відомий статистик, Варшава може дати собі раду, оскільки її економіка розвивається і має шанс

їнця впад ніжче рівня мешканців країн Північної Африки. Масштаб занепаду настільки великий, що вимагає радикального плану рішучої міжнародної підтримки. Але нічого такого все ж не відбувається», – пише польський експерт.

Він зауважує, що на сьогодні невідомо, яке реальне населення України. Останні дані перепису датуються 2001 роком. А після анексії Криму і війни в Донбасі не виключено, що зараз в країні живе менше людей, ніж у Польщі.

«300 років тому більшість території нинішньої України простягалися безлюдними степами. Хтозна, чи не буде так знову. Не варто бити Україну, тому що вона і так ледве жива. Не сьогодні й не завтра, але зрештою вона може стати безлюдною, зі зруйнованою економікою і без сил для виживання. Її захоплення чи підпорядкування Москві боляче вдарить і по Польщі, оскільки зникне певний буфер між нами і Росією. Демографічні дані ООН – це лише перший сигнал тривоги», – йдеться в статті.

Раніше видання «The Economist» писало, що Східну Європу чекає обвал економіки через масову еміграцію. Країни піднімають пенсійний вік. Доходи вже почали зменшуватися, лишаючи менший простір для скорочень. Як і ВВП, соціальні витрати в Болгарії, Румунії і країнах Балтії становлять приблизно половину від того, що витрачають у заможних країнах Європи.

ДУХОВНЕ

НА ЯСНУ ГОРУ

Івано-Франківський «Карітас» організував поїздку у Гошівський монастир для жертв тоталітарних режимів. Учасники взяли участь у богослужінні, відвідали крипту – нижній храм, де зберігаються останки засновниці монастиря сестри Терези Теклі Юзефів. Попросили заступництва та здоров'я. Монахиня Тетяна каже, що не раз уже траплялося чудо – хворі, які перебували у монастирі на реколлекціях, просили здоров'я у сестри Терези й одужували. Сестра Тетяна розповідає, що засновниця монастиря за життя була дуже доброю людиною – допомагала вбогим, провідувала стареньких та немічних і за всіх молилася.

«Побувавши у монастирі, я набралася сил, – говорить Віра Петрик, голова Івано-Франківського міського товариства політв'язнів та репресованих. – Знаєте, жити легше, коли віриш, що є над нами Господь, віриш у Його любов до нас. І надіємось, що Господь простить усі наші прогрішення, бо немає людини, яка би жила й не грішила».

Василь Гавриляк взяв із собою онуків, говорить, їх у нього дев'ятеро, але у поїздки з собою бере найменших.

«Я люблю відвідувати святі місця зі своїм дідусем, – говорить Андрій, – вже був у львівському монастирі, у Зарваниці, от сьогодні в Гошів приїхав уже вдруге, але я був у чоловічому монастирі, а тут, у жіночому – вперше»...

ПОГОДА І РОБОТА

ПРАЦЮЄМО
ТІЛЬКИ ДО +28

Цього тижня уже зафіксовано +32, а метеорологи прогнозують ще вищі стрибки температури. Виявляється, висока температура повітря – підстава мати скорочений робочий день.

Якщо не вдаватись до таких запобіжних заходів, людина на робочому місці від перегрівання може зазнати теплового удару, серцевого нападу, можуть загостритися хронічні хвороби. Під ударом найперше опиняться серце та мозок.

«Згідно з чинними нормами, верхня межа температури повітря в літній період має становити +28, це коли мова про легку фізичну роботу на постійному місці (якщо людина проводить там не менш як 50 відсотків свого робочого часу або дві години поспіль).

А для праці на непостоянних робочих місцях цей показник не має перевищувати +30 градусів. Зауважте, для працівників, що виконують важку фізичну працю, ці показники знижені до +26 й +28 градусів відповідно.

Якщо ж температура повітря перевищує допустимий рівень, тривалість перерв має бути збільшена, і цей показник повинен становити не менш як 10 відсотків робочого часу на кожні два градуси перевищення.

Іншими словами, у спеку, якщо немає вентиляторів чи кондиціонерів, люди мають менше працювати й пити багато води. Однак про скорочення тривалості робочого дня повинен вирішувати керівник», – розповіла, як спека змінює робочий графік головного державний інспектор управління держпраці Світлана Юрєвич.

За словами Володимира Караваєва, заступника голови ради Загальнонаціонального форуму безпеки дорожнього руху, у рекомендації ВООЗ зазначено: у спекотну погоду робочий день має бути скорочений на одну годину з кожним градусом, що перевищує норму.

Норма становить +28, тож при показнику +29 робочий день слід скоротити на годину, якщо на дворі +30 – на дві години. Це за умови, якщо робоче приміщення не кондиціоноване.

ДАТА ІСТОРІЇ

СТО РОКІВ ТОМУ СТАНІСЛАВ ЗВІЛЬНИЛИ ВІД МОСКАЛІВ, АЛЕ ВОНИ ЩЕ ДВІЧІ ПОВЕРТАЛИСЯ. І НИНІ ХОЧУТЬ...

24 липня 1917 року австро-німецькі війська звільнили Станіслав від російської армії. На початку 1918 року Росія вийшла з Першої світової війни, а восени цього ж року Австро-Угорщина припинила існування. У наступні місяці за місто воювали прихильники Станіслава та Станіславова.

На початок Першої світової війни у серпні 1914 року Станіслав, нинішній Івано-Франківськ, входив до коронного краю Галичини та Володимирії у складі Австро-Угорської монархії. Імперія Габсбургів виступала на боці країн Троїстого союзу. Це перетворювало Станіслав, який був розташований не так далеко від кордону з Російською імперією, на прифронтне місто.

Про це розповів історик Іван Бондарев.

Мешканці звикли, що влада дуже часто змінювалась. Наприклад, на деяких поштівках видно, що у період російської окупації всі вивіски були написані російською. З поверненням австріяків – знову польська та німецька.

РІЧНИЦІ

МИ БУЛИ, Є І БУДЕМО

Село Старі Богородчани відзначило своє 576-річчя. Його мешканці зізнаються, що люблять своє село й за жодних обставин не хочуть його покидати, адже після утворення Старобогородчанської ОТГ тут справді стало краще жити.

Урочистості з цієї нагоди проходили на сільському стадіоні. Привітали мешканців голова Старобогородчанської ОТГ Ярослав Здерка, представники районної влади, депутат обласної ради Марія Рудик. Приїхали на свято й жителі інших сіл, які входять до складу ОТГ.

Мешканці задоволені проведенням свята. Кажуть, що люблять рідне село і людей, які в ньому живуть. Молоді зізнаються, що хочуть жити й працювати в Старих Богородчанах, а якщо ї їздити за кордон, то тільки на деякий час.

Мешканка села зізнається, що після створення Старобогородчанської ОТГ в селі стало жити краще: відновили Будинок культури, покращили благоустрій у центрі, відремонтували дороги та інше.

«У планах – перетворити Старі Богородчани на справжнє європейське село, – говорить голова ОТГ Ярослав Здерка. – Буде відкрито фонтан, облаштовано центральну площу та зону відпочинку».

Як відомо, Старобогородчанська ОТГ стала одним із перших об'єднань в Івано-Франківській області.

Під час святкування отці-капелани відзначили грамотами Марію Рудик та Всеукраїнський благодійний фонд Юрія Дерев'янка за підтримку воїнів у зоні АТО.

КОМУ ЩО

БЕЗ ПОТРЕБИ?..

На місці колишньої молочної кухні у Франківську буде центр освітніх інновацій.

Посадовці знайшли нове застосування приміщенню по вулиці Незалежності, 36 (колишня «молочка для дітей»).

Там планують втілювати різноманітні навчальні проекти й проводити майстер-класи для дітей. Думують і про запровадження оригінальних курсів,

Найгірші для міста часи настали після так званого «Брусилівського прориву» 1916 року, коли російський генерал Брусилов у результаті потужного наступу прорвав австрійський фронт у кількох місцях і посунив лінію фронту на захід. На цей раз війська імперії Романових знову взяли Станіслав, але на цьому наступ захлинувся. Армія дійшла до річки Бистриця Солотвинська і зупинилася. Там, де зараз в Івано-Франківську мікрорайон «Пасічна», стояли австрійські батареї, які періодично обстрілювали центр міста.

Тобто довгий час місто перебувало у прифронтній зоні. Саме тоді у середмісті було знищено дуже багато будинків, сильно постраждала ратуша. Але у 1920-их роках знищені споруди були або відбудовані, або відремонтовані. Та на околицях міста, на Вовчиносівських пагорбах, у селі Загвіздя і досі збереглися окопи часів війни. У цих районах часто нишпорять «чорні» археологи з міношука-

чами й знаходять залишки зброї, багнети, солдатські бляхи. Щоразу в місті вішали шпигунів. Коли приходили російські війська, вони вішали австрійських шпигунів, і навпаки. А ще відбувалися погроми. Першими жертвами були євреї. Тут і антисемітизм, і те, що євреї становили великий відсоток населення міста. Крамниці, ресторани та кав'ярні були в руках євреїв. Є спогади генерала Врангеля, який на той час був у місті. Він описував, як некерувана солдатня палила будинки, біла людьми та ґвалтувала дівчат. Він разом із кількома офіцерами намагався навести лад. У цьому йому дуже допомогли польські улани, які воювали на боці Росії.

Але у вересні 1939-го російська, тепер уже червона, армія повернулася до часу вигнання її німцями у червні 1941-го. Та у липні 1944-го москалі повернулися знов до часу проголошення Незалежності. Тепер вони воюють на сході України, аби нас знову окупувати.

РОБОТА

ПРОФЕСІЇ, НА ЯКІ Є ПОПИТ

Найбільш активно шукають працівників в агросектор, банки та он-лайн маркетинг. Підвищився сезонний попит на репетиторів і нянь.

«В останні три місяці позитивна динаміка відзначалася в таких професійних сферах, як видобуток сировини, наука та освіта, транспорт і логістика, домашній персонал, а також – туризм, готельний і ресторанний бізнес. А в юридичній сфері бачимо спад кількості вакансій», – розповіла фахівець експертно-аналітичного центру кадрового порталу «HeadHunter Україна» Катерина Криворученко.

Найбільше замовлень кадровим агентствам на добір персоналу надходить з агросектора, індустріальної сфери, медич-

ного ринку, фармсектора та ІТ-компаній.

Менш активно, але все ж добирають персонал банки й фінансові компанії.

Також зростає попит на вантажників, касирів, працівників логістичних і транспортних комплексів, робочих, операторів call-центрів.

Улітку також зріс попит на репетиторів (з іноземних мов та підготовки до вступу до вишів), а також на нянь.

Державна служба статистики опублікувала свої дані за перший квартал поточного року і з них виходить, що безробіття в країні зростає. Його рівень, згідно з методологією Міжнародної організації праці, становив 10,1 відсотка. Хоч торік показник дорівнював 9,9 відсотка.

ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ

ЦЬКУВАННЯ ВБИВАЄ ГІДНІСТЬ

67 відсотків дітей в Україні у віці від 11 до 17 років стикалися з проблемою булінгу (цькування в школі).

24 відсотки дітей стали жертвами булінгу, і 48 відсотків із них нікому не розповідали про ці випадки, пише «УП. Життя».

Таку статистику наводить ЮНІСЕФ за результатами дослідження, проведеного цього року.

Дослідження свідчить, що діти, закриті до спілкування, а також діти з родин з низьким рівнем прибутку піддаються цькуванню вдвічі частіше за інших дітей.

Окрім цього, внутрішньо переміщені діти є більш вразливими до різних форм насильства, пов'язаного з конфліктом.

Це впливає на їхню соціальну поведінку. Економічні труднощі також опосередковано

якими прагнуть зацікавити маленьких відвідувачів.

Щоправда, молоді мамі переконані: освітні новинки – це добре, але молочна кухня таки потрібна. Адже якісного дитячого харчування, яке виготовляють під наглядом педіатрів, таки бракує.

Та посадовці заперечують, мовляв, проаналізували ситуацію і вважають, що послуг молочної кухні в Івано-Франківську потребує невелика кіль-

кість сімей. Тому відновлювати заклад в іншому приміщенні не планують.

Нагадаємо, «Молочну кухню» в Івано-Франківську міська влада готувала до передачі в руки приватних підприємців. Проти цього виступили франківські матері, які вимагали відновити роботу закладу. Відтак, молочну кухню в Івано-Франківську внесли до переліку приміщень, заборонених для приватизації. Чи надовго?..

НЕЗАБУТНІ

«Я САМ – СОБІ СТАВ ПАМ'ЯТНИКОМ»

НЕВІДОМІ СТОРІНКИ ЖИТТЯ ВІДОМОГО ПОЕТА ВАДИМА ЛЕСИЧА (ЯРОСЛАВА ДРИГІНИЧА)

За спогадами багатьох, він не любив розповідати про своє доеміграційне життя, обмовлявся про нього вкрай лаконічно, мало що конкретизуючи.

Здавалося, що Лесич ніби хоче щось у ньому приховати.
Михайло СЛАБОШПИЦЬКИЙ

(Продовження. Поч. в № 26–29)

Може, це ж його Україна, що ставала у кривавий бій за свою Незалежність і впала переможена, але не скорена... А він голою своєю зболеною душою озивається до неї. Через глибину років розлуки, крізь той пісок часу, що засипає очі, крізь висохлі ріки, він там з нею. Бо нема на світі сили, яка могла б затулити, спалити, стоптати в пам'яті поета образ коханої України, рідної сторони. Наперекір долі він все-таки їтиме, хоч наванман, хоч «сліди від стіп в піску» – розсуне вітер!..

Богдан Бойчук твір «Епітафія на піску» вважає найкращим не тільки в останній збірці Вадима Лесича, а й у всій його творчості, наголошуючи на властивості стилю Лесича, де є «філософська застанова, ліризм і смуток над людським призначенням...»

Тривога вгрузла в піщані вежі, я сам – собі став спогадом, тривожним пам'ятником із піску, під жовтим небом.

Тут ритмічний і звуковий контроль доведений до того рівня, що, читаючи такий рядок: «Сліди від стіп в піску – розсуне вітер», читає відчуває ту тяжкість в прокладанні слів на піску, не говорячи вже про звукову інструментацію під свист піску в пустині приголосною «с».

Життєва дорога поета важка, бо за межею рідного краю. Тепер лише спогад, цей найдорожчий скарб, як саме життя, з ним завжди.

Вороття не було туди, де настали інші часи, прийшли інші властители, які на його землі створили і «рай» для покірних рабів, підлих зрадників та слизких лицемірив; і «чистилище», в якому очищали людину від честі, правди і людської гідності; і «пекло», а там – ГУЛАГ, Сандармохи та кулею обірвана коротка нитка життя...

Поезія «Епітафія на піску» – це, може, і болючий спогад Вадима Лесича про далекий час, про прекрасну Лемківщину, що в 1946 році після акції «Вісла» зникла, перетворившись у застрашуючий поруйнований цвинтар. Але ж у тому лемківському краї народилася його мама, там була могила його дідуса священника Петра Лодинського, в пам'яті якого при хрещенні йому дано друге ім'я.

Не було вороття і в дім дитинства. Бо й там спочатку польською адміністрацією, пізніше московською інвазією була зруйнована велика культурно-освітницька праця української патріотичної інтелігенції, серед якої були його мама і тато.

Навіть справжнє ім'я та прізвище сина Стефана і Євгенія Дригичів, членів громадських організацій міста, залишилися в минулому, за «вежами піску» забулися...

Але наперекір всьому, що творила ворожа орда на нашій землі, сьогодні поет Ярослав Дригичин тут, у Болюхові, у школі, де працювали його тато і мама, де він вчився.

ПІД ЧУЖИМИ НЕБЕСАМИ

...Своє 50-ліття поет зустрів під чужим прізвищем. З ним він

пішов у краєві світи, подарувавши українцям творчий спадок. Його могила в українському пантеоні, де поховані найкращі сини і доньки України. Там він не один, якому довелося жити під чужим прізвищем.

...У Саут Баунд Брук є і могила поета Леоніда Полтави, де на надгробному пам'ятнику епітафія «Україно, на твої обжинки душа моя ще прилетить». Коли в Україні 2000 року виходила збірка творів Леоніда Полтави «Обжинки», її упорядник Дмитро Чередниченко у своїй передмові розсекретив справжнє прізвище поета: Леонід Парфенович. Поет Ігор Качуровський, також емігрант, укладаючи реєстр представників покоління Другої світової війни в українській літературі, виявив, що дуже багато письменників свого походження ховали під псевдонімами. Чимало змушені були жити під чужим прізвищем.

Сьогодні ми знаємо, що серед тих, що не тільки змінили прізвище, і навіть колишній псевдонім, був Ярослав Дригичин, талановитий поет, есеїст, перекладач, літературний критик.

Вадим Лесич належав до старшого покоління Нью-Йоркської групи поетів. Духовно близькими з ним були молоді поети Василь Барка, Емма Андіївська, Віра Вовк, Богдан Бойчук... Їх усіх єднала доля емігранта. Дія вимушена «втеча» гнітила душу. Але перемагало почуття відповідальності, обов'язку. Про поета Богдана Кравціва, одного з тих вічних скитальців, Богдан Бойчук писав: «Якби я мав охарактеризувати життєвий шлях Богдана Кравціва узагальнюючою метафорою, то буде це ЖИТТЯ В ОБОРОНІ. Вінбо, як оголений нерв, стояв на вітрах історії й реагував на кожну несправедливість, вчинену українським народом, на кожну загрозу, яка нависла над нашою колективною долею». Вислів «Щоб... мої сини знайшли додому шлях далекий та ясный» належить Богданові Кравціву. А в ньому і мрія поетів-вигнанців про вільну Україну, про їхнє повернення в рідний край...

У родинному архіві Дригичів збереглося перше видання поетичної збірки Кравціва «Дорога» (Коломия, 1929). Для гімназиста Ярослава поет Богдан Кравців був представником тої династії українських патріотів, що стали Січовими стрільцями, членами УВО, ОУН, що ввібрали у свої серця ідею української державності й до кінця були вірні їй, незважаючи на арешти, тюремні тортур... Тоді ще молодий поет не міг передбачити, що йому, як і Богданові Кравціву, як і багатьом його сучасникам, судитиметься розлука з ріднею, доля вічного скитальця, в якого ніколи не згасне найсвятіше почуття любові до рідного краю, вічне нездійсненне бажання стати ще раз на рідну землю.

Лариса ДАРМОХВАЛ,
почесна голова Союзу українок Болюхова
(Далі буде)

ПРОЕКТИ

КІНО ПРО КОМБАТАНТА

ПРО ПРИКАРПАТСЬКОГО ВЕТЕРАНА УПА МИРОСЛАВА СИМЧИЧА ЗНІМУТЬ ФІЛЬМ

В Україні тривають зйомки циклу документальних фільмів про ветеранів УПА.

Це проект «Сектора правди», зосереджений на відтворенні життєвого шляху бійців Української Повстанської Армії. Особливість фільмів у тому, що в основу кожного лягає розповідь людей, які свого часу творили історію.

Нещодавно в Києві відбувся прем'єрний показ першого фільму циклу «Жива УПА. Орест», присвячена Оресту Васкулу –

голови Київського крайового братства ОУН–УПА.

Один із фільмів циклу буде про легендарного сотенного УПА Кривоноса – Мирослава Симчича.

Днями представники Української добровольчої армії та обласного осередку національного руху «Державна ініціатива Яроша» відвідали в Коломиї ветерана УПА й записали історію його життя, яка стане основою майбутнього фільму.

«Я дякую Господу Богу, що є кому завершити нашу справу. Найважче – утримати здобуту державу. Ми нашу державу здобули, а утримати її – як же тепер важко. На вашу долю припало найважче завдання, але, маючи таких юнаків, які не шкودують свого життя й віддають його за майбутнє України, за майбутню державу, я дуже радий, що ви такі є. Бажаю вам міцного здоров'я, наснаги й всіх земних благ. Допоможи вам, Боже, якнайшкоро завершити будівництво України», – сказав час зустрічі Мирослав Симчич.

ВАРТО ЗНАТИ

П'ЯТЬ МІФІВ
ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ,
ЯКІ РУЙНУЮТЬ ЗДОРОВ'Я

Британський дієтолог Ріанон Ламберт назвала п'ять міфів здорового харчування, які руйнують здоров'я.

За словами фахівця, вона часто зустрічається з людьми, які правильно харчуються, але при цьому не отримують бажаних результатів щодо фігури або скаржаться на погіршення здоров'я, пише «Independent».

Головна причина таких «результатів» – неправильний підхід до харчування, часто заснований на поширених помилках. Щоб уникнути негативного досвіду, дійте, як радить фахівець.

1. ВЖИВАТИ ЯЙЦА – ШКІДЛИВО

Багато людей мінімізують вживання яєць, а деякі цілком відмовляються від них через те, що в них міститься холестерин, який збільшує ризик розвитку серцевих хвороб. Насправді яйця спричиняють підвищення ліпопротеїдів високої щільності – «хорошого холестерину». Його головна роль – транспортувати надлишковий «поганий» холестерин для переробки в печінку. За словами дієтолога, яйця вживати корисно й потрібно, адже вони містять білок, корисні жири, вітаміни й унікальні антиоксиданти. Ламберт рекомендує вживати до трьох яєць на день.

2. МАСНІ ПРОДУКТИ – ПРИЧИНА ЗАЙВОЇ ВАГИ

Ще в 1970-их поширився міф, що масні продукти сприяють набору ваги. Таким чином рік за роком в супермаркетах стали все більше з'являтися знежирені продукти. Згодом цей міф розвінчали, але багато хто досі не поспішає відмовлятися від знежирених продуктів. За словами експерта, в таких продуктах міститься багато цукру й інших штучних підсолоджувачів, які не мають жодної користі. Насправді жири необхідні для захисту внутрішніх органів від пошкоджень і нормальній роботі всього організму. Тому дієтолог радить вживати більше масної риби, горіхів, авокадо і масних йогуртів.

3. РОСЛИННА ОЛІЯ – КОРИСНА

Як розповідає дієтолог, багато людей впевнені, що рослинна олія не тільки корисна, а й знижує ризик розвитку хвороб серця через вміст жирних кислот. Але важливо пам'ятати, що не всі кислоти однакові. Зазвичай виділяють омега-3 і омега-6, які різняться за своїми властивостями. Омега-3 містяться у великій кількості в масній рибі й борються із запаленнями і багатьма захворюваннями. Що стосується омега-6, то їхній надлишок призводить до протилежного ефекту. Тому дієтолог радить переглянути раціон на користь продуктів з високим вмістом омега-3.

(Закінчення буде)

НОВОСІЛЛЯ

СВІТЛИЦЯ-МУЗЕЙ ГУЦУЛЬЩИНИ

Ідея створення цього музею належить Надвірнянському товариству «Гуцульщина», яка зародилась ще в 1999 році, коли було створено товариство. Проте втілити її в життя вдалось тільки через 18 років. В музеї-світлиці представлені стародавні ужитності, тематичний матеріал і фотографії, які відображають побут гуцулів, а також історію товариства «Гуцульщина».

Голова Надвірнянського товариства «Гуцульщина» Роман Гурмак подякував усім причетним до відкриття музею. Міський голова Зіновій Андрійович зазначив, що відкриття музею та й діяльність товариства «Гуцульщина» загалом мають важливе значення для розвитку нашої

культури, адже спрямовані, в першу чергу, на її популяризацію та відродження давніх звичаїв і традицій нашого гуцульського краю. Побажав, щоб ця світлиця завжди була наповнена щирістю, добром, миром і злагодою.

Заступник голови Надвірнянського районного товариства «Гуцульщина» Любов Орел розповіла історію створення товариства.

Солісти фольклорно-етнографічного колективу «Шовкова косиця» співали авторські пісні Сергія Орла, який теж належав до товариства «Гуцульщина» і зробив значний внесок у розвиток культури й мистецтва не тільки нашого краю, а й цілої України.

ЛІТОСВІТА

ЯК СТАТИ ПИСЬМЕННИКОМ

В КАРПАТАХ ВПЕРШЕ ВІДБУДЕТЬСЯ ПІДЛІТКОВА ЛІТЕРАТУРНА ШКОЛА

31 липня – 5 серпня у Миколичині в гостинному дворі «Арт Гір» пройде перша Підліткова літературна школа. Відомі письменники поділять літературний досвідом і практичним інструментарієм письма. У програмі – шість днів інтенсивного навчання та неформальне спілкування з письменниками й однодумцями, цікавого і корисного

відпочинку в горах, анонсують організатори.

Важливо, що твори всіх учасників літературної школи надрукують окремою книжкою. Кожен учасник отримає свої авторські примірники.

Лектори і тренери – відомі та професійні письменники – Володимир Аренев, Наталія Щерба, Леся Воронина, Тетяна Стус, Сергій Іванюк

(Оксеник), Сергій Комберянов та інші.

У програмі:

20 годин лекцій та майстер-класів;
30 годин практичних занять; веселі вечірки, літературні читання, кінопокази; походи в гори, екскурсії, літературні ігри;
творчі завдання, аналіз і обговорення текстів учасників.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

ВАГІТНА? НЕ ПИЙ!..

У Коломийському навчально-науковому інституті відбулась зустріч з директором організації «Ukraine Works LTD» Енн Лінден та директором фонду «Ні ФАС – Україна» Оксаною Бойчук. Фетальний алкогольний синдром (ФАС) – це розлад у дитини, викликаний вживанням алкоголю в період вагітності її матері, що поєднує в собі фізичні й психічні дефекти. Виявити відхилення можна тільки після народження дитини, дефекти не піддаються лікуванню і залишаються у людини на все життя.

«Якщо ви хочете мати щасливу сім'ю, перестаньте вживати алкоголь перед можливою вагітністю, тому що потім буде пізно. Якщо ви вживаєте алкоголь, ваша дитина вживає його також. Алкоголь проходить по вашому кровообігу й через плаценту потрапляє у кровообіг вашої дитини. Різиція полягає в тому, що ви можете вивести алкоголь з організму, а ваша дитина – ні», – звернулася до студентської молоді Енн Лінден. «Дуже важливо зрозуміти, що ФАС – це постійна фізична вада з симптомами зміни поведінки. Не існує безпечної кількості алкоголю, яку може випити вагітна

НАУКА

ДАВНІ ХРАМИ ФРАНКІВСЬКА

Серія «Мое місто» поповнилась новим номером, а саме № 41 «Давні українські храми Івано-Франківська XVII–XVIII ст.» Марії Вуянко.

Монографія присвячена одній із найскладніших проблем історичної топографії Івано-Франківська (до 1962 р. Станіслава) локалізації укра-

їнського головного храму XVII–XVIII ст. та його дочірніх, філіальних церков. Праця написана на основі першоджерел – привілею Андрія Потоцького 1658 року на спорудження храму, його наріжного каменя 1670 року та матеріалів Генеральних візитацій церков Станіславського деканату 1740 і 1755 рр.,

повні тексти яких вводяться в науковий обіг вперше.

В роботі відтворено оригінали документів, подано їхнє трактування, розглянуто малодосліджені питання з історії міської й передміських церков Станіславова XVII–XVIII ст., а також окремі сторінки історії станіславських костелів.

кого відділу культури, букети від друзів і вихованців, вийшла на сцену в чорній сукні й червоному шарфі й подякувала за увагу. Їй тієї натхненної хвилини дав би тільки половину літ.

ЗАЛІЗНИЙ КІНЬ

– Це мій «Мерседес», – жартує художник Олег Лобурак і плеще сідло велосипеда.

Олег настільки зрісся з цим транспортним засобом, що не уявляє себе без нього. Навіть взимку не покидає свого велосипедного коня.

– Авто автом, та з висоти ровера мовби краще видно довкілля. Маю мрію об'їздити велосипедом світ, – говорить коломиєць, автор багатьох полотен живопису і скульптури казкового kota в міському парку.

Василь РЯБИЙ, член НСПУ, просвітянин

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

Івано-Франківське міське об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка щиро і щиро вітає відомого громадсько-просвітянського діяча, почесного члена і члена Ради та Правління, щиро українського патріота, професора

Володимира СЕЛЬСЬКОГО
з іменинами і днем народження!

Прийміть у цей радісний для Вас день наші найкращі вітання й побажання щастя, радості, злагоди, козацького здоров'я і гуцульського довголіття.

Божого благословення Вам, натхнення і поступу в діяльності на благо Української держави, здійснення всіх задумів, миру, злагоди, душевної гармонії, сонячних днів, щоденних гараздів і всього найкращого.

Многих і благих літ, плідної праці собі на честь, а Україні та родині на добро і славу!

З повагою
голова ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка,
професор, академік Василь БОЙКО,
відповідальний секретар Наталія СИНІЦЯ

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ!..

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

СЕРПЕНЬ

2 СЕРПНЯ

85 років народження Степана Граната (1932–1991), українського кооператора Прикарпаття, уродженця села Ново-сілка Тлумачького району.

55 років народження Марії Гоголь, поетеси, авторки збірок «Дивосад» (2002), «Серпанки літа» (2005), уродженки села Саджава Богородчанського району.

3 СЕРПНЯ

30 років смерті у Києві Івана Миколайчука (1941–1987), визначного українського кіноактора, кіносценариста й режисера.

4 СЕРПНЯ

75 років народження Мирона Вільшука, поета, педагога, літературознавця, лауреата обласних премій імені Маріїки Підгірянки, уродженця села Липівка Тисменицького району.

5 СЕРПНЯ

85 років народження Петра Барана, доктора технічних наук, професора Київського національного університету будівництва та архітектури, почесного геодезиста України, уродженця села Дем'янів Галицького району.

6 СЕРПНЯ

50 років народження Миколи Васильчука, поета, літературознавця, журналіста, уродженця села Великий Ключів Коломийського району.

9 СЕРПНЯ

90 років народження Володимира Барана, українського археолога, члена-кореспондента НАН України, дослідника культури слов'ян, уродженця села Дем'янів Галицького району.

10 СЕРПНЯ

125 років народження Юліана Крайківського (1892–1976), художника, який створив серію картин про Гуцульщину, уродженця села Різдявни Галицького району.

90 років народження Євгена Іваничука, письменника, автора спогадів «Записки каторжанина» (1993) та «Холодне небо півночі» (2010), уродженця села Трач Косівського району.

12 СЕРПНЯ

120 років народження Михайла Пирога (1897–1945), педагога, музиканта і громадського діяча, уродженця міста Рогатин.

14 СЕРПНЯ

60 років народження Ярослава Ткачівського, поета-пісняра, журналіста, члена НСПУ, автора багатьох поетичних і прозових збірок, уродженця села Вікторів Галицького району.

16 СЕРПНЯ

55 років народження Юрія Іздрика, прозаїка, засновника і видавця часопису «Четвер», уродженця міста Калуш.

17 СЕРПНЯ

245 років прилучення Галичини до Австрії.

18 СЕРПНЯ

105 років народження Мирослава Бурачинського (1912–1987), українського лікаря, вченого, доцента, який з 1945 року працював в Івано-Франківському медінституті.

105 років народження Богдана Ганушевського (1912–2001), відомого діяча «Пласту», «Просвіти», ОУН.

(Закінчення буде)